

ŻYCIE UCZELNI

BIULETYN INFORMACYJNY
POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

BULLETIN
TECHNICAL UNIVERSITY OF ŁÓDŹ

ИНФОРМАЦИОННЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ
ЛОДЗИНСКОГО ПОЛИТЕХНИЧЕСКОГО ИНСТИТУТА

LIFE OF THE UNIVERSITY
ЖИЗНЬ ИНСТИТУТА

Nr 3 STYCZEŃ 1985

No 3 JANUARY 1985

№ 3 ЯНВАРЬ 1985

Inauguracja jubileuszowego, 40 roku istnienia Politechniki Łódzkiej.

W NUMERZE:

Kontynuacja, czy New Deal? – Prorektorzy mówią o swojej koncepcji pracy w nowej kadencji. Czy ogarnie nas krzemowe szaleństwo? – problemy komputeryzacji uczelni. Profesor Bohdan Stefanowski opowiada o początkach uczelni. Fakty, wydarzenia, informacje.

IN THIS ISSUE:

Continuation or New Deal? – the deputy rectors present their general outline of work in this term of office. Would we be seized with silicon folly? – computer science at the University. Prof. Bohdan Stefanowski tells about the first days of the University. News in brief announcements.

DO CZYTELNIKÓW

W październiku 1984 r. ukazał się pierwszy numer „ZYCIA UCZELNI”.

Ku naszej nieklamanej radości spotkał się on z żywym oddźwiękiem w Politechnice. Liczba zgłoszonych do kolegium redakcyjnego uwag i opinii świadczyła o tym, że Czytelnicy z dużą uwagą przeczytali pierwszy numer pisma. Utwierdziło to nas w przekonaniu, że ta gazeta była potrzebna środowisku.

Wszystkim Czytelnikom, którzy podzielili się z nami uwagami co do jej formy i treści, a także sugestiami co do przyszłego kształtu serdecznie dziękujemy. Postaramy się je wykorzystać w naszej pracy.

Ponawiamy także nasz apel o szerszą współpracę z kolegium redakcyjnym, o uczestnictwo w tworzeniu oblicza naszej gazety.

Kolegium redakcyjne

40-LECIE POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

ROK AKADEMICKI 1984/1985 JEST CZTERDZIESTYM, JUBILEUSZOWYM ROKIEM ISTNIENIA NASZEJ UCZELNI. PONIŻEJ PUBLIKUJEMY W CAŁOŚCI UCHWAŁĘ SENATU PŁ W SPRAWIE OBCHODÓW 40-LECIA PŁ.

W bieżącym roku odchodzimy 40 rocznicę powstania Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. W roku akademickim 1984/85 przypada także 40-lecie utworzenia Politechniki Łódzkiej. Senat uważa, że 40 rocznica powołania do życia Politechniki Łódzkiej powinna być okazją do zaprezentowania osiągnięć i dokonań dydaktycznych i naukowych w naszej Uczelni, zarówno wśród społeczności akademickiej, jak również społeczeństwa naszego regionu i całego kraju. Z tego też powodu Senat postanawia ogłosić rok akademicki 1984/85 rokiem jubileuszowym 40-lecia PŁ. W roku tym wszystkie konferencje, sympozja i zjazdy naukowe powinny nawiązywać do historii i osiągnięć naszej Uczelni. Proponuje się także, aby imprezy studenckie: naukowe, sportowe i turystyczne, organizowane w roku akademickim 1984/85, nawiązywały do życia Uczelni w minionym okresie. Senat zaleca, aby w roku jubileuszowym zostały podjęte na poszczególnych wydziałach działania, mające na celu organizowanie spotkań z absolwentami Uczelni. Spotkania takie mogą być okazją do prezentowania osiągnięć naukowych i dydaktycznych, a także ewentualnego stworzenia podstaw powołania organizacji wychowanków Politechniki Łódzkiej. Spotkania takie mogą sprzyjać nawiązywaniu lub rozszerzaniu współpracy instytutów z jednostkami gospodarczymi, a także stwarzać pogląd na potrzebę organi-

zowania dalszych form doskonalenia zawodowego naszych absolwentów. Senat zatwierdza wstępny program uroczystości 40-lecia, przedstawiony przez przewodniczącego Komitetu i upoważnia władze Uczelni do jego realizacji.

W ramach obchodów 40-lecia PŁ przewidziano, między innymi:

1. Zorganizowanie 51 konferencji i sympozjów naukowych, w tym 6 międzynarodowych, organizowanych przez poszczególne instytuty.
2. Wydanie 5 specjalnych edycji zeszytów naukowych lub artykułów w czasopismach stowarzyszeń naukowo-technicznych, poświęconych osiągnięciom wydziałów.
3. Wmurowanie 2 tablic pamiątkowych, poświęconych zasłużonym nauczycielom akademickim.
4. Organizacje studenckie przewidują 6 imprez kulturalnych i turystycznych oraz 7 sportowych. Przewiduje się zorganizowanie Tygodnia Kultury Studenckiej, 5 koncertów Chóru Akademickiego PŁ oraz jubileuszowego Ogólnopolskiego Przeglądu Piosenki Turystycznej "YAPA 85".
5. Zorganizowanie wystawy osiągnięć naukowych PŁ pod hasłem "Politechnika 40 lat w służbie gospodarki narodowej.
6. Wydanie informatora o osiągnięciach naukowo-technicznych i patentach, które zostały już, lub mogą być zastosowane w gospodarce narodowej.
7. Zorganizowanie Sesji naukowej, poświęconej wkładowi PŁ w rozwój gospodarki narodowej, a szczególnie - regionu łódzkiego.
8. W dniu 24 maja 1985 r. odbędzie się uroczystość jubileuszowa z udziałem zaproszonych gości z zaprzyjaźnionych uczelni oraz organizacji gospodarczych i placówek naukowych, współpracujących z PŁ.
9. ZNP w PŁ ogłosił Konkurs na prace, związane z historią PŁ. ZNP także planuje zorganizowanie Sympozjum nt. historii Związku Nauczycielstwa Polskiego w PŁ oraz kształtowania się sytuacji materialnej nauczycieli akademickich w 40-leciu.
10. Instytuty i Wydziały planują zorganizowanie zjazdów wychowanków.

KONTYNUACJA, CZY NEW DEAL?

Na początku każdej nowej kadencji władz rektorskich w Uczelni zadajemy sobie pytanie: czego należy oczekiwać od nowych władz, jakie są ich zamierzenia? Oczekujemy więc deklaracji, credo programowego i analizujemy, porównujemy, przymierzamy do przeszłości i przyszłości. Końcowa ocena jest wypadkową tych wszystkich procesów. Mamy nadzieję, Drodzy Czytelnicy, że po lekturze tej części biuletynu będziecie mogli taką analizę dokonać osobiście. Zamieszczamy bowiem obszerny

fragmenty wypowiedzi prorektorów: prof. zw. dr hab. CZESŁAWA STRUMILLO oraz doc. dr hab. ZBIGNIEWA PIOTROWSKIEGO na temat ich resortowych zamierzeń. Bez skrótów i skreśleń. Bez komentarzy od Redakcji. Wypowiedzi prorektorów: prof. nadzw. dr hab. CEZAREGO SZCZEPANIĄKA oraz doc. dr inż. PRZEMYSŁAWA WASILEWSKIEGO planujemy zamieścić w następnym numerze ŻYCIA UCZELNI.

Z wystąpienia prorektora PŁ ds. nauki -
prof. zw. dr hab. n. t. - CZESŁAWA STRUMILLO

Chciałbym przedstawić swój pogląd na sprawy, będące w gestii "resortu", który prowadzę. Są to trzy główne kierunki działania:

1. Badania naukowe.
2. Zagadnienia rozwoju i oceny kadry.

3. Zagadnienia aparatury naukowej, sprawy zakupów tej aparatury i jej wytwarzania we własnym zakresie itd.

W problematyce badań naukowych w PŁ chciałbym zwrócić uwagę na sprawy bieżące i perspektywiczne. Na bieżąco jesteśmy w okresie planowania badań naukowych na 1985 rok i na przyszłą pięcioletkę (...). Głównym naszym zadaniem powinno być, w najbliższym czasie, zaktywizowanie działalności naukowej. W dobie obecnego kryzysu najbardziej tragiczną wymowę ma kryzys dobrej pracy. Musimy starać się stworzyć warunki sprzyjające przełamaniu tego braku zaangażowania do dobrej pracy, bowiem tylko wtedy możemy patrzeć z optymizmem w przyszłość. Co robić, żeby taka stymulacja do badań naukowych była skuteczna? Myślę, że do tego celu może służyć np. ocena kadry, a także premiowanie jednostek organizacyjnych lub osób, które wykazują wyraźne zaangażowanie w pracy naukowej. Istnieją tutaj pewne możliwości: mogą to być motywacje finansowe, aparaturowe, lokalowe itd. Leży to w gestii władz uczelni (...). Mówi się o dużo większej ekspansywności uczelni, szerszym propagowaniu swoich osiągnięć w skali kraju i świata. Często są organizowane targi lub wystawy osiągnięć, na których można zaprezentować swój dorobek. Jest to ważna sfera działalności naukowej. Chciałem powiedzieć, że PŁ została wysoko oceniona na szczeblu Ministerstwa za swoją działalność w sferze patentów (...). Wszyscy znamy trudną sytuację w zakresie zakupu części zamiennych i uzupełniających do aparatury z krajów kapitalistycznych i nie tylko. Musimy sami sobie radzić w tym zakresie. Być może szansa należy szukać, między innymi, w działaniach, mających na celu uzyskanie środków dewizowych, pochodzących z kontraktów pracowników Uczelni z "Polserwisem". Należy pamiętać, że żyjemy w trudnym okresie i nie możemy się spodziewać, że dotacje, między innymi z przemysłu, przyjdą do nas. Musimy

bardziej angażować się we współpracę z przemysłem, my sami musimy wyszukiwać kontrahentów do współpracy. Jest to bardzo ważne zadanie w obecnej chwili.

Sprawą niezmiernie istotną jest polityka kadrowa Uczelni. W niektórych uczelniach grupa adiunktów jest większa od reszty pracowników naukowych. Potrzebna jest ocena kadry. Będzie ona dokonana w oparciu o propozycje komisji senackiej, która już się ukonstytuowała. Zadaniem tej komisji będzie opracowanie kryteriów oceny pracowników. Ocena dokonywana na wydziałach i w instytutach, dotyczy przede wszystkim nauczycieli akademickich. Obejmie także pozostałych pracowników uczelni. Chciałbym podkreślić, że jest to sprawa trudna, nawet bardzo trudna. Istnieje pogląd, że kadencja obecnych władz będzie na tyle udana, o ile będzie udana ocena kadry (...).

Istotną dziedziną mojej działalności jest ponadto sprawa aparatury badawczej, rozumianej w aspekcie zakupów aparatury i jej produkcji. Jest w PŁ Ośrodek Aparatury Badawczej, kierowany przez doc. W. Walczaka. Powinniśmy we własnym zakresie produkować aparaturę badawczą lub pomiarową, a nawet sprzedać ją w kraju i za granicą. Jest to bardzo droga aparatura. Parę lat temu tona aparatury chemicznej, a więc znacznie tańszej od aparatury pomiarowej, kosztowała około 10 tys. dolarów. Porównanie tej sumy z ceną samocnodu daje wyobrażenie o opłacalności takiej produkcji. Oczywiście aparatury, a nie samochodu.

Jakie są, zdaniem prorektora ds. studenckich, doc. dr hab. ZBIGNIEWA PIOTROWSKIEGO, najważniejsze problemy studenckie? O tym pisze sam prorektor:

1. Pomoc materialna dla studentów.

Obowiązujący obecnie system stypendialny, działający na podstawie Zarządzenia Ministra NSWiT z dnia 16 IX 1982 r. spowodował zmniejszenie zainteresowania studentów żywieniem w stołówkach oraz korzystania z miejsc w domach akademickich. Wszystkie te czynniki mogą mieć ujemne skutki zdrowotne dla naszej młodzieży. Obowiązujący system nie zachęca studentów, mieszkających w domach akademickich do gospodarskiego obchodzenia się z powierzonym im mieniem. System ten nie uwzględnia wyników w nauce, osiągniętych przez studentów. W naszej uczelni opracowano eksperymentalny system stypendialny, którego pierwszy projekt nie został zatwierdzony przez Ministerstwo. Obecnie Ministerstwo przysłało własne propozycje zmiany systemu stypendialnego, które będą przedmiotem dyskusji społecznej. Dyskusją tą będzie objęta również poprawiona wersja systemu eksperymentalnego. Ostateczne decyzje odnośnie nowych zasad pomocy materialnej dopiero zapadną.

2. Regulamin studiów.

Należy wyjaśnić sprawy formalne, związane z konsultacją ramowego regulaminu studiów z naczelnymi organami ogólnokrajowych organizacji studenckich (art. 91 pkt. 1 Ustawy). Po wyjaśnieniu tej sprawy projekt regulaminu uczenia, po uwzględnieniu uwag, zgłoszonych na posiedzeniu Senatu w dniu 18 IV 1984 r. zostanie ponownie przedstawiony do akceptacji Senatu.

3. Samorząd Studencki.

Oczekujemy od studentów propozycji, dotyczących powołania samorządu studenckiego w naszej Uczelni na zasadach, określonych w Ustawie i Statucie PŁ. Sądzę, że w nadchodzącym roku akademickim 1984/85 sprawa ta zostanie rozwiązana.

4. Organizacja kursu pedagogicznego dla studentów V roku w roku akademickim 1984/85.

5. Organizacja w PŁ kursów dokształcających dla nauczycieli szkół średnich na Wydziałach: Włókienniczym, Elektrycznym i Mechanicznym. Programy kursów są opracowywane i w m-cu października przedstawione na Senacie.

6. Sprawa studiów dla pracujących w roku akademickim 1984/85 na Wydziałach: Mechanicznym, Elektrycznym, Budownictwa i Architektury. Odbywa się obecnie rekrutacja na semestr "zeroowy" osób ze skierowaniami ministerialnymi oraz na "kurs przygotowawczy" osób nie mających tych skierowań. Egzamin wstępny odbędzie się w styczniu lub lutym. Program kursu "zerowego" będzie przedstawiony Senatowi w m-cu października.

c.d.n.

Opracował Piotr Pustelnik

FAKTY, WYDARZENIA...

FAKTY, WYDARZENIA...

FAKTY, WYDARZENIA...

15 XI 1984 r. odchodziliśmy uroczyste Dzień Edukacji Narodowej. Z okazji tego święta Rada Państwa nadała odznaczenia państwowe nauczycielom akademickim. Poniżej publikujemy listę odznaczonych osób.

Medal 40-lecia Polski Ludowej

prof. dr hab. Jerzy KROH

Order Sztandaru Pracy II Klasy

prof. Tadeusz KOTER

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski

doc. inż. Mieczysław CZYZEWSKI

dr inż. Andrzej FRANKOWSKI

doc. dr arch. Marian GABRYŚ

doc. dr hab. Tadeusz GALKIEWICZ

doc. dr inż. Alicja KOZŁOWSKA

doc. dr inż. Bogdan MELDNER

mgr Maria POLCZYK

mgr inż. Euzebiusz SORICZEWSKI

dr inż. Jerzy TYŚIAK

mgr inż. Donata WAJAND

doc. dr inż. Władysław WALCZAK

doc. dr hab. Zbigniew WIŚNIEWSKI

doc. dr hab. Jerzy WODZIŃSKI

doc. dr inż. Stefan WOJCIECHOWSKI

mgr inż. Antoni ZEMELAK

Złoty Krzyż Zasługi

dr inż. Liliana BYCZKOWSKA-LIPIŃSKA

dr inż. Artemiusz CZKWIANIANG

mgr Wanda DERSKA

dr inż. Ryszard GEPERT

mgr Jadwiga GRODZICKA-SMYCZEK

dr inż. Stanisław GWARDYS

dr Helena JAKUSZENKOW

dr inż. Maria KAMIŃSKA

doc. dr hab. Waldemar KOBZA

doc. dr hab. Marian KRÓLAK

mgr Maria KUBICOWA

dr inż. Jerzy LEWIŃSKI

dr inż. Zofia ŁUKAWSKA-PIETRZAK

dr inż. Andrzej MAŁKIEWICZ

mgr Leszek MIKOŁAJCZYK

dr Włodzimierz MIKOŁAJCZYK

dr inż. Henryk MROČZEK

dr inż. Jerzy NOWAKOWSKI

doc. dr hab. Radosław RADWAN-DEBSKI

dr inż. Jerzy SMYCZEK

doc. dr hab. Franciszek STRZELCZYK

mgr Piotr SZOSLAND

dr Barbara WANDELT

dr inż. Sławomir WIECZORKOWSKI

dr inż. Andrzej WIRA

dr inż. Franciszek WÓJCIK

doc. dr hab. Roman ZARZYCKI

dr inż. Leszek ZAWADZKI

dr Janusz ZIMNICKI

Tytuł Honorowego Zasłużonego Nauczyciela PRL

prof. dr hab. Jerzy LANZENDOERFER

* * *

W dniach 19-26 XI 1984 r. gościła w PŁ delegacja Moskiewskiego Instytutu Włókienniczego w składzie: przewodniczący delegacji, prorektor MTI - prof. B.S. Sażin, prof. W.A. Usienko, II Sekretarz KU KPZR - doc. W.M. Agiejew.

Celem wizyty było zaktywizowanie współpracy naukowej, dydaktycznej i politycznej pomiędzy naszymi uczelniami. Goście zostali przyjęci przez

prorektora ds. rozwoju PŁ - prof. dr hab. Cezarego Szczepaniaka, zwiedzili instytuty Wydziału Włókienniczego, uczestniczyli w spotkaniu w KU PZPR i Zarządzie Głównym Stowarzyszenia Włókienników Polskich. Zwiedzili także Fabrykę Dywanów „Dywilan” i ZPDz. „Bistona”. Na zakończenie pobytu odbyło się spotkanie delegacji MTI z prorektorami: prof. Cezarym Szczepaniakiem i prof. Czesławem Strumiłło oraz z I Sekretarzem KU PZPR - dr Michałem Wieczorkiem i dziekanem Wydziału Włókienniczego PŁ - doc. Januszem Lipińskim, w trakcie którego uściślono postępowanie w sprawach współpracy na rok 1985 i lata następne.

* * *

Na zaproszenie Towarzystwa Polsko-Szkockiego przy PŁ przebywał w Łodzi w dniu 21 XI 1984 r. ambasador Wielkiej Brytanii w Polsce J.A.L.Morgan. Został on przyjęty przez władze Politechniki Łódzkiej. Mówiono o współpracy PŁ z uczelniami brytyjskimi. W godzinach popołudniowych odbyło się w Klubie Nauczyciela spotkanie ambasadora z członkami i sympatykami Towarzystwa Polsko-Szkockiego. Wystąpił także Chór PŁ.

* * *

W dniu 30 XI 1984 r. w Instytucie Technologiczno-Samochodowym Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej gościła 9-osobowa misja handlowa przemysłu motoryzacyjnego z Węgierskiej Republiki Ludowej. Spotkanie to nastąpiło z inicjatywy strony węgierskiej, a patronowała mu Polska Izba Handlu Zagranicznego. Przewodniczący misji - Nemeth Béla stwierdził, że dorobek Instytutu interesuje ich od chwili prezentacji samoblokującego mechanizmu różnicowego na konferencji w Budapeszcie w 1983 r. Delegację przyjął i oprowadził po Instytucie Prorektor Politechniki Łódzkiej ds. Filii w Bielsku-Białej - doc. dr inż. Przemysław Wasilewski.

Gościom zaprezentowano prace zrealizowane w Instytucie, które mogą być ofertą handlową lub tematem współpracy dla WRL. Były to: małowatowy silnik o zapłonie samoczynnym, materiał-oszczędna technologia tłoczenia, metoda pomiaru stopnia modyfikacji stopów Al-Si, samoblokujący mechanizm różnicowy do mostów napędowych pojazdów. Goście węgierscy obejrzeli również film o działalności Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej oraz wysłuchali referatu dr inż. Jana Dzidy, ilustrowanego filmem, o działaniu i badaniach samoblokującego mechanizmu różnicowego.

W rozmowach ze strony polskiej, oprócz pracowników Politechniki, brali udział: dyrektor ds. technicznych Fabryki Samochodów Rolniczych w Poznaniu - mgr inż. Andrzej Kowalski oraz dyrektor bielskiego oddziału Polskiej Izby Handlu Zagranicznego - mgr Leszek Kucharczyk.

Spotkanie zakończyło się dyskusją nt. prezentowanych rozwiązań. Przewodniczący misji - Nemeth Béla oświadczył, że wszystko, co zobaczyli w ITS będzie starannie przez stronę węgierską przeanalizowane pod kątem wykorzystania w stosunkach dwustronnych.

* * *

11 XII 1984 r. gościła w Politechnice Łódzkiej delegacja Związku Zawodowego Technische Hochschule z Karl-Marx-Stadt. Celem wizyty było zapoznanie się z organizacją i metodami działania związkowców obu uczelni. Służyła temu między innymi narada robocza przedstawicieli kierownictw związków zawodowych, reprezentowanych przez: przewodniczącego ZNP w PŁ - dr Donata Lewandowskiego i przewodniczącego Związku Zawodowego Technische Hochschule w Karl-Marx-Stadt - dr Henry Knorra. Jednym z efektów wizyty była umowa, dotycząca wymiany urlopowej związkowców z obu krajów, kartą, ze strony polskiej, objętych będzie 40 osób dorosłych i 11 dzieci.

* * *

W lutym 1984 r., na zaproszenie władz województwa bielskiego, w Filii Politechniki Łódzkiej w Bielsku-Białej gościł Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki prof. dr hab. Benon Miśkiewicz. Minister zapoznał się z dorobkiem Filii i zwiedził jej najważniejsze obiekty. Wyrażając bardzo pochlebną opinię o osiągnięciach uczelni uznał, że należy kontynuować i rozwijać jej działanie. Po tej wizycie Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki wyraziło zgodę na używanie w dalszym ciągu przez bielską uczelnię nazwy Filii Politechniki Łódzkiej.

* * *

26 IX 1984 r. z inicjatywy Zakładu Wysokich Napięć Instytutu Transformatorów i Aparatów Elektrycznych PŁ, Fabryki Transformatorów i Aparatury Trakcyjnej „Elta” oraz Stowarzyszenia Elektryków Polskich odbyła się w Łodzi trzydniowa, międzynarodowa konferencja, poświęcona układom izolacyjnym w transformatorach energetycznych. Wzięło w niej udział 140 specjalistów z kraju i 40 gości zagranicznych, między innymi z Anglii, ZSRR, Japonii, RFN, Szwecji oraz Czechosłowacji. Przedmiotem rozważań były problemy związane z awaryjnością układów izolacyjnych.

* * *

Problematyce przekładni i sprzęgieł hydrokinetycznych poświęcona była 2-dniowa ogólnopolska konferencja naukowo-techniczna, która odbyła się w Łódzkim Domu Technika w dniach 15 i 16 listopada br. Wzięli w niej udział specjaliści reprezen-

tujący wyższe uczelnie techniczne, placówki badawczo-rozwojowe i przemysł. Omawiane były, między innymi, prace badawcze z dziedziny przekładni hydrokinetycznych, prowadzone w Instytucie Pojazdów Politechniki Łódzkiej, zagadnienia związane z projektowaniem i budową sprzęgła hydrokinetycznych, problemy łączące się z określaniem trwałości przekładni i sprzęgła, a także kwestie dotyczące ich zastosowania m.in., w maszynach rolniczych i krajowym przemyśle motoryzacyjnym.

Uczestnicy konferencji odwiedzili: Instytut Pojazdów i Instytut Maszyn Przepływowych PŁ, Zakład Hydrauliki Siłowej oraz Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Maszyn Ziemnych i Transportowych Kombinatu Huta Stalowa Wola, Oddział Hydrauliki w Łodzi. Zapoznali się z dorobkiem tych placówek, wymienili doświadczenia i przeprowadzili rozmowy wiążące się z problematyką konferencji.

Konferencja została zorganizowana staraniem Instytutu Pojazdów PŁ, Zakładu Hydrauliki Siłowej, Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Maszyn Ziemnych i Transportowych Kombinatu Stalowa Wola, Oddział Hydrauliki w Łodzi oraz Sekcji Sterowania i Napędu Hydraulicznego Oddziału Wojewódzkiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich w Łodzi

* * *

3 V 1984 r. odbyło się na terenie PŁ Seminarium Zespołu Stateczności Konstrukcji Sekcji Podstaw Konstrukcji Komitetu Budowy Maszyn PAN, dotyczące stateczności i stanów zakrytycznych struktur cienkościennych. W seminarium udział wzięli, między innymi, przedstawiciele Politechnik: Krakowskiej, Gdańskiej, Poznańskiej, Warszawskiej, Wrocławskiej oraz Uniwersytetu Strathclyde. Organizatorem seminarium był Zespół Stateczności Konstrukcji Sekcji Podstaw Konstrukcji Komitetu Budowy Maszyn PAN oraz Instytut Mechaniki Stosowanej PŁ. Takie seminaria organizowane są przez Zespół okresowo (mniej więcej co 2 lata), kolejno w różnych ośrodkach uczelnianych, związanych z pracami zespołu. Celem jest okresowy przegląd dorobku naukowego ośrodka, w którym odbywa się seminarium. Tym razem były prezentowane prace prowadzone w Instytucie Mechaniki Stosowanej PŁ.

* * *

Z okazji 40-lecia Politechniki Łódzkiej i 16-lecia Filii PŁ w Bielsku-Białej w dniach 6 i 7 listopada 1984 r. obradowała w Instytucie Technologiczno-Samochodowym Rada Placówek Naukowo-Dydaktycznych specjalności Samochody i Ciągniki. Rada ta jest organem doradczym MNSzWiT. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele 15 uczelni, w których jest prowadzona specjalność Samochody i Ciągniki. Było to 14 spotkanie tego typu, z których każde odbywa się na terenie innej uczelni.

Rada zapoznała się z warunkami pracy naukowo-dydaktycznej, wyposażeniem laboratoryjno-badawczym i kadrą pracowników naukowo-badawczych. Opracowano ocenę specjalności Samochody i Ciągniki, prowadzonej przez Instytut Technologiczno-Samochodowy, w której zwrócono uwagę na:

1. Niekonwencjonalny i ciekawy sposób realizacji programu studiów (laboratoria dyplomowe, wykonywanie prac przejściowych i dyplomowych na terenie Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej).

2. Rozwój kadry naukowo-dydaktycznej Instytutu Technologiczno-Samochodowego.

3. Konieczność utrzymania na specjalności Samochody i Ciągniki co najmniej 20 studentów. Zmniejszenie tej liczby uznano za niecelowe ze względu na potrzeby rozwiniętego przemysłu motoryzacyjnego w regionie.

4. Wyposażenie laboratoriów i stanowisk badawczych.

Wysoko oceniając dotychczasowy dorobek Instytutu Technologiczno-Samochodowego zwrócono uwagę na fakt, że dalszy rozwój Instytutu wymaga większych pomieszczeń. W ramach spotkania zorganizowano wycieczkę do Elektrowni szczytowo-pompowej „Żar” oraz Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Fabryki Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej. Uczestników spotkania przyjął dyrektor OBR SM - mgr inż. Rebajn. Przemawiając do uczestników spotkania apelował o położenie szczególnego nacisku na kształcenie studentów specjalności Samochody i Ciągniki w zakresie nadwozi samochodowych. Aktualne potrzeby Fabryki Samochodów w tym zakresie wynoszą około 50 konstruktorów nadwozi. W podsumowaniu spotkania potwierdzono wielorakie korzyści, wynikające z tego typu porad. Zaliczono do nich: poznanie bazy naukowo-badawczej poszczególnych uczelni, rozeznanie odnośnie tematyki prowadzonych prac badawczych, ocenę kadry i jej rozwoju, wzajemne poznanie się pracowników tej specjalności.

* * *

11.I.1985 r. odbyło się w Politechnice Łódzkiej ogólnopolskie sympozjum pt. „Możliwości współpracy zagłębia energetycznego Bełchatów z łódzkim systemem ciepłowniczym”. Organizatorami sympozjum były: Łódzkie Towarzystwo Naukowe oraz Instytut Maszyn Przepływowych Politechniki Łódzkiej w porozumieniu z Komitetem Termodynamiki i Spalania PAN i Wojewódzkim Komitetem Gospodarki Energetycznej HGT.

Celem sympozjum było opracowanie koncepcji zaopatrzenia Łodzi w energię cieplną z Elektrowni Bełchatów, która to koncepcja byłaby konkurencyjnym wariantem dla projektu budowy w naszym mieście kolejnej konwencjonalnej elektrociepłowni - tzw. EC - V.

13 i 14 IX 1984 r. odbyła się w PŁ Ogólnopolska Sesja Naukowa nt. "Biblioteczna sieć uczelniana i jej udział w realizacji procesu dydaktycznego i naukowego PŁ w latach 1945-1983". W sesji udział wzięli dyrektorzy centralnych bibliotek naukowych wyższych uczelni Łodzi i innych ośrodków akademickich, przedstawiciele wyspecjalizowanych placówek, zajmujących się informacją naukową, oraz reprezentanci środowiska bibliotekarzy z terenu całego kraju. Uczestnicy sesji zapoznali się z działalnością Biblioteki Głównej PŁ w latach 1945-1983. Kolejnym punktem programu było zwiedzanie bibliotek filialnych i instytucyjnych. Dyskusję nt. oceny pracy bibliotek naukowych w okresie powojennym oraz perspektyw ich rozwoju i współpracy z innymi placówkami kontynuowano w Domu Pracy Twórczej i Konopnicy. Organizatorem sesji, która zaingurowała obchody 40-lecia Politechniki Łódzkiej była Biblioteka Główna PŁ.

* * *

18 XII 1984 r. odbyła się w Politechnice Łódzkiej Konferencja Rektorów Wyższych Uczelni Łódzkich, w której udział wzięli: prof. dr hab. Jerzy Kroh (PŁ) - przewodniczący Konferencji prof. dr hab. Stanisław Jan Lisowski (UŁ), prof. dr hab. Leszek Woźniak (AM), prof. Henryk Chmielewski (WAM), prof. Krystyn Zieliński (PWSSP), doc. Henryk Kluba (PWSTFiTv), prof. Zygmunt Gzella (Akademia Muzyczna), prof. dr Jan Michalski (PAN), prof. Bolesław Bachman - Zarząd Środowiskowy AZS, prof. Tadeusz Koter (Komitet Obchodów 40-lecia Łodzi Akademickiej), mgr Zdzisław Szymor (Wydz. Kultury i Sztuki Urzędu m. Łodzi), dr Krzysztof Gitler (PAN).

Podczas konferencji przyjęto szereg ustaleń dotyczących uroczystości odchodów 40-lecia Łodzi Akademickiej - wśród nich termin centralnej uroczystości, która odbędzie się w Teatrze Wielkim oraz jej program, na który złożą się między innymi referat syntetyczny oraz cztery referaty szczegółowe. Uroczystościom będzie towarzyszyć wystawa zorganizowana w Teatrze Wielkim, obrazująca dorobek PWSSP oraz PWSTFiTv. PWSTFiTv przygotowuje również film o Łodzi Akademickiej.

Podczas konferencji ustalono również, że zostaną poczynione starania o modernizację dotychczasowej bazy poligraficznej łódzkiego środowiska naukowego. Do obchodów 40-lecia Łodzi Akademickiej włączono także Kolokwium Polsko-Francuskie organizowane przez PAN w Sulejowie w maju 1985 r. oraz Mistrzostwa Szkół Artystycznych w piłce ręcznej, mężczyzn. Powołano również Międzyuczelnianą Komisję ds. Rozwoju Kultury, a także Pełnomocników Rektorów dla AZS w poszczególnych uczelniach.

Optymalne sterowanie nowoczesną gospodarką jest możliwe jedynie przy pełnej współpracy kierownictw przedsiębiorstw z fizykami, matematykami i informatykami. Dlatego też odpowiednie przygotowanie absolwentów Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej pod kątem ich przydatności dla przemysłu było tematem dyskusji na seminarium, zorganizowanym z inicjatywy Dziekana Wydziału - prof. dr hab. Edwarda Kąckiego. Seminarium odbyło się 26 X 1984 r. w Domu Pracy Twórczej w Konopnicy i zapoczątkowało serię spotkań dyskusyjnych, w których udział będą brali, oprócz pracowników Wydziału, zaproszeni przedstawiciele różnych dużych jednostek gospodarczych, a przede wszystkim przemysłu.

* * *

25 X 1984 r. gościł w PŁ prof. Hans Gläser z Technische Hochschule z Karl-Marx-Stadt. Wygłosił on dwa odczyty na następujące tematy: "Anwendung der FEM bei der Lösung von Stabilitätsproblemen" oraz "Ein Beitrag zur Lösung des gekoppelten thermo-mechanischen Problems". Oba odczyty odbyły się w Instytucie Mechaniki Stosowanej.

* * *

27 X 1984 r. odbyły się wybory do Rady Osiedla Akademickiego PŁ. Nowym przewodniczącym został Andrzej Chęciński - student Wydziału Włókienniczego.

Opracowały: Anna Rodacka,
Danuta Śmierzchalska

CZY OGARNIE NAS KRZEMOWE SZALEŃSTWO?

Krzemowe szaleństwo ogarnia już cały świat. Trudno sobie wyobrazić taką dziedzinę życia współczesnego, w którą nie wciskają się procesory i komputery. Te duże i te małe. Szczególnie te małe. Masowa produkcja (firma IBM produkuje minikomputer IBM-PC co 41 sekund), duża konkurencja i relatywnie niskie ceny spowodowały, że w niektórych krajach komputer "zawędrował pod strzechy". Należy się spodziewać i są już tego pierwsze sygnały, że ta silikonowa fala jest już niedaleko od naszego kraju. Tylko - czy jesteśmy dostatecznie przygotowani na jej przyjęcie? Z tym, oraz innymi pytaniami zwróciłem się do dyrektora Instytutu Informatyki PŁ - prof. dr hab. EDWARDA KĄCKIEGO.

Pyt.: Panie profesorze, naszą rozmowę chciałbym zacząć od problemu bardziej ogólnego. Jaki jest, pana zdaniem, stan polskiej informatyki i jakie działania należy podejmować w sferze organizacyjnej, związanej z informatyką?

Odp.: Należy podjąć działania w bardzo szerokim zakresie, głównie dotyczące rozwoju kadr i przygotowania przyszłych użytkowników, rozwoju produkcji sprzętu informatycznego, badań naukowych w zakresie informatyki oraz rozwoju usług informacyjnych. Obecnie pracuje w Polsce około 800 komputerów i 1700 minikomputerów. Sprzęt komputerowy jest

produkowany w Polsce w małych seriach, sła-
bo rozwinięta jest produkcja mikroproceso-
rów. Trzeba dążyć do tego, aby dostęp do
wielkich systemów informatycznych, z boga-
tymi zasobami informacji stał się możliwy
dla każdego obywatela kraju. Inny poważny
problem - to przygotowanie przyszłych użyt-
kowników. Jest to głównie sprawa dobrego
wyposażenia informatycznego, organizowania
różnych kursów oraz studiów podyplomowych,
a także objęcia kształceniem w zakresie in-
formatyki nie tylko młodzieży w szkole wyż-
szej, ale także w szkolnictwie średnim. Ma-
my tutaj poważne opóźnienia w porównaniu
z krajami socjalistycznymi, gdzie już od
kilku lat kształci się w zakresie informa-
tyki nawet od szkoły podstawowej. Nawyki
do korzystania z informatyki muszą być
trwałe.

Pyt.: Dla wielu osób potrzeba informatyzacji róż-
nych dziedzin życia, w tym także nauczania,
jest oczywista. Ale czy jest ona oczywista
dla wszystkich? Czy jest oczywista dla
Centrum?

Odp.: Potrzeba szerokiego wprowadzenia informa-
tyki jest w społeczeństwie na tyle popular-
na, że zapytany o to przeciętny obywatel
najczęściej odpowie, że widzi potrzebę, ale
rzadko się zdarza, aby powiedział to z prze-
konaniem. Jest on, w oparciu o informacje
prasowe, radiowe lub telewizyjne na tyle
uświadomiony, że wie, iż należy odpowie-
dziec twierdząco. Natomiast nie ma do tego
przekonania. Ażeby nabrać przekonania nale-
ży, moim zdaniem, chociaż raz mieć prakty-
cznie do czynienia z komputerem.

Jeśli zaś chodzi o Centrum, to, zaczy-
nając od terenu łódzkiego, chciałbym powie-
dziec, że ponad rok temu został powołany
Zespół ds. Informatyki przy Wydziale Nauki
KŁ PZPR, którego jestem przewodniczącym.
Zespół skupia najwybitniejszych pracowników
informatyki z terenu łódzkiego. Przygoto-
waliśmy szereg opracowań, dotyczących stanu
informatyki, opracowaliśmy także wnioski,
dotyczące środków zaradczych. Za pośredni-
ctwem Komitetu Łódzkiego PZPR występowa-
liśmy do wielu czynników rządowych.

Znalazło to wyrazny oddźwięk, sprawa
informatyki była, między innymi, poruszana
w Sejmie. Otrzymałmy także pozytywną od-
powiedź od wicepremiera Messnera. Problemy
informatyki były także poruszane w Sejmo-
wej Komisji Oświaty i Nauki, której współ-
przewodniczy prof. Wieczysław Serwinski.
W komisjach sejmowych debatowano nad uru-
chomieniem produkcji mikroprocesorów. Są
więc to sprawy w kręgu zainteresowań Cen-
trum, ale wydaje mi się, że trochę za późno.
Musimy obecnie odrabiać duże zaległości.

Pyt.: Panie profesorze, ze swoich studenckich
czasów pamiętam, że uczyliśmy się informa-
tyki w bardzo skromnym wymiarze. Co się od
tamtych czasów zmieniło? Jaki jest obecnie
zakres nauczania informatyki w uczelni?

Odp.: Kilkanaście lat temu były duże opory, nawet
na uczelniach, z wprowadzaniem do progra-
mów nauczania informatyki. Obecnie te lody
zostały przełamane. Nauczanie informatyki
obecnie obejmuje wszystkie rodzaje studiów
i wszystkie wydziały (dotyczy to studiów
technicznych) z tym, że, moim zdaniem, to
nauczanie jest prowadzone w małym zakresie.
To podstawowe nauczanie informatyki mogłoby
spełnić swoje zadanie, gdyby nastąpiła da-
leko idąca informatyzacja innych przedmio-
tów. Uważam, że bez informatyki nie powin-
no się nauczać takich przedmiotów, jak np.
organizacja produkcji, procesów technolo-
gicznych, zarządzania, projektowania, etc.
Powinny być stosowane szeroko mikrokompe-
tery lub minikomputery z wielodostępem, za
pomocą których student mógłby poszukiwać
rozwiązań problemu, szczególnie w obszarze
rozwiązań optymalnych. Ponadto brakuje obec-
nie powszechnego nauczania w zakresie mi-
kroprocesorów. Chciałbym jeszcze dodać, że
oprócz powszechnego nauczania podstaw in-
formatyki w takich uczelniach, jak PŁ,
obecnie w wielu uczelniach prawie każdy
instytut posiada co najmniej jeden minikom-
puter np. MERA 400, który, jak na nasze ak-
tualne potrzeby jest komputerem o znaczących
możliwościach. Brakuje natomiast dużej ma-
szyny o wielkiej pamięci operacyjnej.

Pyt.: A co z kształceniem podyplomowym? Czy nau-
czacie także ludzi z przemysłu?

Odp.: Od kilkunastu lat przy Instytucie Informa-
tyki jest prowadzone studium podyplomowe
inżynierskich zastosowań informatyki. Stu-
dium cieszy się dosyć dużym powodzeniem,
co roku szkolimy około 30 osób. Bywały la-
ta, że były trzy takie grupy. Około 60%
uczestników takich studiów, to ludzie za-
trudnieni w gospodarce narodowej, w prze-
mysle.

Pyt.: W nowoczesnych uczelniach ich wizytówką są zazwyczaj centra obliczeniowe. W naszej uczelni takiego centrum jeszcze nie ma. Co hamowało rozwój centrum i jakie są w tej sprawie perspektywy?

Odp.: Może nie tyle centrum obliczeniowe jest wizytówką uczelni, co ośrodek lub instytut, który ma dobry sprzęt informatyczny, dostępny dla całej uczelni. Jeżeli chodzi o PL - to taka jednostka, która może udostępniać komputer wszystkim pracownikom i studentom istnieje. tylko jej wyposażenie jest barzo słabe. Z dużych maszyn dysponujemy tylko maszyną ODRA 1305, pracującą w systemie wielodostępny, z tym, że tylko kilka instytutów jest do niej podłączonych. Zależy to od wyposażenia tych instytutów w urządzenia końcowe, jak np. monitory alfanumeryczne oraz drukarki. W obecnym miesiącu ODRA 1305 została wyposażona w rozszerzoną pamięć o pojemności 192 kilo-słów. Zasadniczym czynnikiem, który hamował rozwój centrum obliczeniowego w ramach Instytutu Informatyki był brak pomieszczeń. Ministerstwo kilkakrotnie oferowało dużą maszynę cyfrową np. RIADA, ale nie było odpowiedniego miejsca, gdzie można było tę maszynę postawić i uruchomić. Perspektywy rozwoju otworzyły się z chwilą przydzielenia przez J.M. Rektora pomieszczeń przy ul. Piotrkowskiej 260, które prawdopodobnie za kilka lat będą przygotowane do użytku. Jest obecnie budowana ogólnopolska sieć informatyczna szkolnictwa wyższego, pod opieką MNSzWiT, do której PL zgłosiła swój akces i prawdopodobnie w najbliższym czasie będziemy mogli uzyskać końcówki do wielkich komputerów, działających w ramach tego systemu.

Pyt.: Jakie zadania, Pana zdaniem, stoją przed Radą Programową Centrum Obliczeniowego PL?

Odp.: Rada Programowa Centrum będzie miała na celu informowanie odpowiednich rad wydziałów o obciążeniu maszyny cyfrowej i o potrzebach Centrum. Będzie również jednostką doradczą przy wszystkich działaniach, które będą miały na celu usprawnienie działania Centrum. Są to główne zadania Rady Programowej.

Pyt.: Sądzę, na podstawie naszej rozmowy, że stawia Pan popularyzację informatyki, jako jedno z ważniejszych zadań w Pana działalności?

Odp.: Oczywiście tak, jest to jedno z ważniejszych zadań. Jednakże musi za tym iść łatwość dostępu do komputera. U nas ów dostęp byłby o wiele łatwiejszy, gdyby główna maszyna cyfrowa ODRA 1305 była obciążona bardziej równomiernie. Dotyczy to czterech, głównie

w okresie wakacyjnym, miesięcy w roku. Obciążenia są tak małe, że nie mamy co liczyć nawet na jedną zmianę. Niestety, moje apele o bardziej równomierne obciążenie maszyny cyfrowej pozostają bez odpowiedzi.

Pyt.: Jakie są najważniejsze bolączki w pracy pańskiego Instytutu?

Odp.: Największą bolączką jest oczywiście brak wyposażenia w odpowiedni sprzęt informatyczny. Jest to wynikiem trudności lokalowych. Mamy stary, zdewastowany budynek, z cieknącym czasami dachem. Remonty dachu poprawiają sytuację zaledwie na parę tygodni. Powinniśmy uruchomić laboratoria mikroprocesorów, zainstalować nowe maszyny, ale nie mamy gdzie tego ustawić. Z chwilą rozwiązania spraw lokalowych będziemy mogli widzieć istotny postęp w informatyzacji uczelni.

Pyt.: Jaki jest, Pana zdaniem, model systemu informatycznego uczelni? Czy do niego będzie Pan dążył w swoich działaniach?

Odp.: W przyszłości nastąpi bardziej wszechstronne informatyzacja zajęć dydaktycznych, zaś komputerowe wspomaganie dydaktyki będzie miało miejsce w co najmniej 80% na wszystkich rodzajach i typach zajęć. Ponadto będziemy mieli wewnętrzny system wielodostępny, a ponadto te instytuty, które w dużym stopniu wykorzystują informatykę w swoich pracach będą miały terminalne do ogólnopolskiego, uczelnianego systemu komputerowego. Nastąpi także szeroka informatyzacja zarządzania uczelnią. Jako wspomaganie prac naukowych przewidujemy m.in. informatyzację biblioteki, co jest sprawą konieczną dla rozwoju nauki w uczelni. Ponadto potrzebny jest dostęp do ogólnopolskich banków informacji.

P.P.: Na zakończenie naszej rozmowy chciałbym, gwoli pełniejszej orientacji czytelnika w problematyce informatyzacji uczelni poinformować, iż baza informatyczna uczelni wyższych w Polsce obejmuje około 100 komputerów dużej mocy, w tym R-60 - 1 szt. R-35 - 1 szt., R-32 - 18 szt., ODRA 1305 - 21 szt., ODRA 1304, ODRA 1325, ODRA 1204, R-20 - 59 szt., następnie około 100 mini-komputerów, w tym: SM-3, SM-4, TPA-70 - 38 szt., MERA 400 - 1 szt., oraz około 200 mikrokomputerów, głównie typu ZX 81 SINCLAIR.

Chciałbym serdecznie podziękować Panu profesorowi za rozmowę i życzyć, aby nie stanęło na drodze dalszego rozwoju Instytutu Informatyki oraz informatyki w Uczelni.

Rożmawiał: Piotr Łustelnik

**Redaguje Kolegium w składzie: Barbara Chrzczonowicz (tel. 881),
Zenon Janek (tel. 402), Piotr Pustelnik (tel. 357),
Donata Śmierczalska (tel. 881).**
**Siedziba Kolegium mieści się w Gmachu Włókiennictwa, skrzydło A,
III piętro, pokój 302.**
Numer zamknięto i oddano do druku w dniu 23.01.1985 r.
Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, ul. Wólczańska 219.
ZP Pł., zam. 33/85, nakł. 1500 egz., P-2.